

2015/2220(INI)

10.12.2015

NUOMONĖ

Tarptautinės prekybos komiteto

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl ES ir Vidurinės Azijos strategijos įgyvendinimo ir persvarstymo
(2015/2220(INI))

Nuomonės referentas: David Borrelli

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Tarptautinės prekybos komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pripažįsta glaudesnių strateginių Vidurinės Azijos regiono santykių su ES svarbą ir primygtinai ragina stiprinti abiejų regionų prekybos ryšius ir gerinti jų mainus remiantis partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimuose (PBS) įtvirtintomis bendromis vertybėmis; nurodo, kad ES yra antroji pagal dydį Vidurinės Azijos šalių prekybos partnerė; ragina ES regione atlikti sąžiningos ir laisvos prekybos, atviros ir diversifikuotos socialinės rinkos ekonomikos, PPO standartų ir tarptautinės prekybos principų taikymo skatintojos vaidmenį; ragina ES aktyviau reaguoti į didėjančią Rusijos ir Kinijos įtaką regione;
2. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu sudaryti tvirtesnę partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą su Kazachstanu, ir ragina Komisiją stiprinti dvišalius santykius su kitomis regiono šalimis; primygtinai tvirtina, kad stiprinant prekybos ir ekonominius santykius svarbu taip pat laikytis visapusiško požiūrio ir palaikyti tvirtą politinį dialogą žmogaus teisių klausimais; dar kartą patvirtina savo poziciją, kad derybų pažanga turi priklausyti nuo politinių reformų pažangos ir pagarbos žmogaus teisėms ir teisinei valstybei; mano, kad šiuo požiūriu taip pat svarbi narystė PPO, taip pat narystė TDO ir kitose JT agentūrose, ir ragina Uzbekistaną ir Turkmėnistaną sekti kitų Vidurinės Azijos šalių pavyzdžiu;
3. ragina Europos Komisiją palaikyti glaudesnius politinius ir diplomatinius santykius su Turkmėnistanu ir tikisi, kad greitai bus sudarytas Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas bei įsteigta ES delegacija Ašchabade;
4. pabrėžia Vidurinės Azijos regiono strateginės partnerystės svarbą ES, jai bandant įvairinti energijos tiekimo šaltinius ir užtikrinti energetinį saugumą; mano, kad būsimuojuose ES ir Vidurinės Azijos strategijoje privalo būti pateikta platesnė vizija, apimanti ne tik energetikos sritį, į ją taip pat gali būti įtrauktos tokios šalys kaip Azerbaidžanas ir Iranas, ir netgi Mongolija, laikantis Europos Sąjungos įsipareigojimų siekti darnaus vystymosi ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir siekiant sumažinti eksporto priklausomybę nuo iškastinio kuro ir kitų gamtos išteklių ir dar labiau įvairinti ekonomiką; pabrėžia, kad ES turėtų padėti spręsti ginčus dėl Kaspijos jūros, siekdama panaudoti jos energijos potencialą ir sudaryti palankesnes sąlygas statyti naują Vidurinę Aziją su kitais regionais sujungiančią energetikos infrastruktūrą;
5. mano, kad regiono ekonomikos įvairinimas teikia pridėtinę vertę regioninės plėtros, stabilumo ir saugumo požiūriu, turint galvoje socialinę, ekonominę ir aplinkos pusiausvyrą; mano, kad itin svarbu modernizuoti ir plėtoti darnų nacionalinį transportą ir energetikos infrastruktūrą, ypač kaimo vietovėse, gerinti prieigą prie didelės spartos interneto ir sudaryti palankesnes sąlygas vystyti susisiekimą tarp regionų; mano, kad ekologinės būklės atkūrimas ir darnus vystymasis turėtų būti lygiaverčiai regioninės plėtros srities prioritetai, ir pabrėžia prekybos vaidmenį skatinant abu minėtus prioritetus; pritaria sprendimui didinti ES paramą atsinaujinančiosios energijos plėtojimui, energijos vartojimo efektyvumo didinimui ir išteklių valdymui Vidurinės Azijos šalyse ir skatinti šių šalių tarpvalstybinį bendradarbiavimą;

6. nurodo, kad regione nėra pakankamai aukštos profesinės kvalifikacijos darbo jėgos ir kad tai turi neigiamos įtakos regiono konkurencingumui ir ekonominei plėtrai ir riboja galimybes pritraukti užsienio investicijas; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares skirti daugiau dėmesio aukštojo mokslo reformų, įgyto išsilavinimo derinimo su darbo rinkos poreikiais, profesinio rengimo, studentų mainų, stipendijų, mokymų ir dalijimosi praktine patirtimi rėmimui, daugiausia dėmesio skiriant jaunajai kartai; pabrėžia, kad švietimas ir profesinis rengimas, kaip ir investicijos ir ekonominė plėtra, yra labai svarbūs Vidurinės Azijos ir jos piliečių socialiniam ir demokratiniam vystymuisi; mano, kad bendradarbiavimas su Europa šioje srityje turi būti vykdomas naudojant konkrečias sėkmingas priemones, kaip antai programa „Erasmus+“;
7. palankiai vertina Kirgizijos prašymą taikyti BLS+ tvarką ir tikisi, kad ir Tadžikistanas bei Uzbekistanas paseks jos pavyzdžiu;
8. ragina dėti tolesnes pastangas remti šių šalių ekonomikos modernizavimą ir įvairinimą ir padėti joms kurti užsienio investicijoms palankią aplinką stiprinant teisinę valstybę, didinant pagarbą žmogaus teisėms, pagrindinėms teisėms ir mažumų teisėms, veiksmingai taikant nevykdymo sąlygą, mažinant biurokratinę našta ir administracijos kišimąsi į įmonių veiklą, gerinant verslo aplinką, panaikinant tarpvalstybinės prekybos kliūtis ir reformuojant teismų sistemą; pabrėžia, kad reikia užtikrinti visapusišką teisės į nuosavybę ir užsienio investicijų apsaugą, kartu kovojant su korupcija ir rengiant mokymus; pažymi, kad korupcija tebėra viena iš didžiausių kliūčių pritraukti užsienio investicijas regione;
9. palankiai vertina makrofinansinės paramos didinimą ir ragina naudoti atitinkamą priemonę laikantis griežtų sąnaudų ir naudos kriterijų ir vadovaujantis tiksliais poveikio vertinimais, kuriais dėmesys kreipiamas į šalutinį poveikį; atsižvelgdamas į pagrindinius strategijos įgyvendinimo pažangos ataskaitų aspektus, pabrėžia valstybių narių dalyvavimo teikiant ES paramą svarbą, norint daryti didesnę poveikį ir gerinti rezultatus;
10. atsižvelgdamas į EBPO išvadas, pripažįsta ypatingą tiesioginių užsienio investicijų (TUI) ir MVĮ verslo ryšių programų svarbą, nes tai platesnio šalutinio investicijų poveikio įvairinimo ir didinimo priemonė, kuria Vidurinės Azijos šalims suteikiama galimybė glaudžiau susieti TUI su savo vidaus ekonomika ir didinti konkurencingumą, kartu suteikiant joms galimybių patekti į tarptautines rinkas, naudotis finansais bei technologijomis ir tobulinti valdymo įgūdžius; taigi ragina Vidurinės Azijos valstybių vyriausybes pradėti įgyvendinti šias programas ir skatinti suinteresuotąsias šalis aktyviau dalyvauti jau vykdomose verslo ryšių programose; pažymi, jog siekiant užtikrinti, kad vietos gamyba atitiktų tarptautinius kokybės standartus, reikia įgyvendinti papildomas priemones, pavyzdžiui, siūlyti mokymo programas, kurios padėtų MVĮ gerinti savo darbuotojų įgūdžius, arba padėti MVĮ taikyti tarptautiniu mastu pripažįstamus kokybės standartus;
11. mano, kad ES, dirbdama drauge su valstybėmis narėmis, turėtų toliau skatinti regiono integraciją ir pasitikėjimo stiprinimo politiką, taip pat atlyginti pavienėms Vidurinės Azijos šalims ar šalių grupėms už jų konstruktyvius veiksmus glaudžiau su jomis bendradarbiaudama; mano, kad ES turi imtis tikslinių priemonių ir skirti dėmesį kiekvienos šalies poreikiams ir ypatumams; pabrėžia, kad šio regiono valstybėse būtina gerinti politinį dialogą ir propaguoti pasitikėjimo stiprinimo priemones;
12. pripažįsta, kad Uzbekistano ir TDO bendradarbiavimas, susijęs su medvilnės derliaus

nuėmimu, ir toliau yra daug žadantis ir kad sistemingo vaikų darbo srityje daroma pažanga; vis dėlto pažymi, kad, kaip buvo konstatuota stebint 2015 m. medvilnės derliaus nuėmimą, dar gali būti gerinama padėtis, susijusi su priverstiniu darbu ir su nevyriausybinių žmogaus ir darbo teises ginančių grupių bauginimais ir prievarta;

13. primena, kad Parlamentas nusprendė nesvarstyti, ar pritarti prie partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo (PBS) pridedamam protokolui, kuriuo išplečiamos susitarimo dėl dvišalės prekybos tekstilės gaminiiais nuostatos, tol, kol bus patvirtinta, kad įgyvendintos konkrečios reformos ir gauta esminių rezultatų, užtikrinančių, kad Uzbekistane veiksmingai naikinamas ne tik vaikų, bet ir priverstinis darbas.

GALUTINIO BALSAVIMO NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	10.12.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 34 -: 0 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Maria Arena, David Borrelli, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Santiago Fisas Ayxelà, Karoline Graswander-Hainz, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Gabrielius Landsbergis, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Artis Pabriks, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Klaus Buchner, Dita Charanzová, Nicola Danti, Sander Loones, Lola Sánchez Caldentey, Ramon Tremosa i Balcells, Marita Ulvskog, Wim van de Camp, Jarosław Wałęsa
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Edward Czesak, Eleonora Evi, Maurice Ponga, Dario Tamburrano, Derek Vaughan, Flavio Zanonato